

ročník VI.

17. března 2026

foto RTIC Turnov

Milí přátelé!

Pár slov o navrhovaném zákonu o neziskovkách.

V první řadě by se měl zaregistrovat sám český stát.

Vzhledem k nepřetržitému schodku státního rozpočtu ho ze považovat za největší neziskovku.

A pořád žebrá v Bruselu o dotace.

Takže je první na řadě. 😊

▬ Přijměte pozvání na výstavu „140“, která připomíná 140 let od založení turnovského muzea. Deset let po poslední společné výstavě v ní naši odborní pracovníci znovu představí pestrou a veřejnosti často skrytou práci jednotlivých oborů – archeologie, mineralogie, historie, etnografie i dějin umění.

Výstava nabídne nejen pohled na vývoj muzea od jeho skromných začátků v jediné místnosti v podvěží turnovské radnice až po dnešní moderní instituci, ale především výběr mimořádných sbírkových předmětů a jejich příběhů. Návštěvníci uvidí například zlatou keltskou minci, šperky, drahokamy nebo barokní obraz, ale i zdánlivě nenápadné předměty každodennosti, které nesou cenné svědectví o minulosti regionu.

Expozici dotváří výtvarné zpracování grafičky a ilustrátorky Michaely Sichler, jejíž komiksová postavička malíře Jana Prouška, jednoho ze zakladatelů muzea, návštěvníky výstavou symbolicky provede. Výstava v Kamenářském domě muzea potrvá do 31. května 2026. (MČRT)

V letošním roce slavíme 140. výročí od založení muzea.

12. 3. – 31. 5. 2026
Muzeum Českého ráje v Turnově
Kamenářský dům

140 LET MUZEA ČESKÉHO RÁJE V TURNOVĚ

Foto z vernisiáe – V. Jakouběová a J. Prostředník, bývalá s současný ředitel muzea,
a Ivana Mečířová, ředitelka muzea v Nové Pace

≡ Básníci ticha 2026

Do čtrnácté sezóny letos vstupuje festival, který od prvního ročníku oslavuje hudební alternativu. Vznikl jako jednodenní akce, ale od dvanácté sezóny se profiluje jako cyklus jednotlivých koncertů. Těch bude letos dokonce sedm. Dva se odehrají na jaře a dalších pět v čase mezi koncem prázdnin a Vánoci.

Festival odstartuje kapela Dukla, která do Turnova přijede **v sobotu 28. března**. Pro tuto pražskou partu jsou typické výrazné melodie a nostalgické texty. „Kapela Dukla hraje kytarový pop, odkazuje se na novou vlnu, post punk, devadesátkové kytarovky i současnou klubovou scénu. Tohle trio byste si rozhodně neměli nechat ujít,“ láká na první koncert Básníků ticha hudební dramaturg Karel Šírek.

Jako druhá v pořadí dorazí oceňovaná skladatelka, pianistka a zpěvačka Bára Zmeková, pro kterou je charakteristický výrazný autorský rukopis, v němž se potkává jazz, folk, klasická hudba i jemná elektronika. „V sobotu 4. dubna se budeme těšit na intenzivní hudební zážitek plný emocí, poezie, humoru a nadhledu. Navíc Bára, která za svá alba získala i nominace na ceny Anděl, nepřijede sama. Baskytarou a zpěvem ji doprovodí Pavel Šmíd, na bicí Viktor Doříčák a na akordeon Michal Mihok,“ vyjmenovává Šírek. Podzimní část cyklu začne v sobotu 3. října a my si o ní povíme, až přijde čas.

Jednotlivé koncerty budou stát 290 Kč v předprodeji a 390 Kč v den konání a na místě.

/ Zuzana Uchytlová, Kultura Turnov

Klub Kus Turnov

Program

čt 19/3	18:00	Sběratelé kratomu <small>Jaká je hranice mezi drogou a lékem? První přednáška cyklu Jak přežít zdraví odhalí svět zeleného prášku.</small>
pá 27/3	20:00	Matty Cidlinský & band <small>Mladý talentovaný hudebník z Frýdštejna zve na svůj první koncert.</small>
so 28/3	20:00	Dukla <small>Letošní hudební cyklus Básníci ticha zahájí kluci z Vinohrad.</small>
čt 2/4	18:00	Popkultura proti nenávisti <small>Audiovizuální přednáška novinářů Hany Řiřicové a Pavla Turka.</small>
pá 3/4	20:00	Naboso <small>Parta muzikantů a přátel, kterou spojuje nejen předchozí studium, ale především láska k hudbě.</small>
so 4/4	20:00	Bára Zmeková & band <small>Oceňovaná skladatelka, pianistka a zpěvačka míří do Turnova.</small>
pá 10/4	18:00	Karibská noc v rytmu salsy, bachaty a kizomby <small>Připravte se na nezapomenutelný večer plný vášně, rytmu a skvělé hudby!</small>
čt 16/4	18:00	Holka s handicapem: návrat do života po mrtvici <small>Téma cévní mozkové příhody slovy někoho, kdo ji opravdu prožil.</small>

kulturatumov.cz

✂ **V sobotu 28. března** proběhne po celé České republice 14. ročník Noci divadel. Do akce se poprvé zapojí i Městské divadlo Turnov. Letošní Noc divadel nese podtitul Pravda, absurdita, odvaha a připojuje se tak k oslavám 90. výročí narození dramatika Václava Havla.

V rámci akce, která v Turnově začne už ve tři hodiny odpoledne, se otevřou dveře do prostor, kam se běžný divák při představení nedostane. „Ráda bych naše divadlo představila jako živý organismus plný příběhů a jedinečné atmosféry. Během odpoledne si divadlo společně dvakrát projdeme od galerie až po sklep a kdo bude chtít, bude moci prolézt i propadlištěm,“ láká divadelní dramaturgyně Eliška Slováková.

Prohlídky budou začínat v 15:30 a 16:30 hodin. Doba trvání jedné prohlídky je přibližně 20 minut.

„Noc divadel mi přijde jako skvělá příležitost otevřít dveře a ukázat naše divadlo opravdu všem. I tomu, kdo třeba není úplně fanoušek tohoto kulturního žánru, ale zajímá se o to, co jeho město nabízí,“ řekla Slováková a dodává, že dojde také na prezentaci návrhu dostavby budovy divadla od Josefa Pleskota. Po divadelním odpoledni je možné na vlně kultury pokračovat. Klub Kus nabídne koncert kapely Dukla a Kino Sféra přímý přenos z Žižkovského divadla Járy Cimrmana, kde budou probíhat oslavy k 90. narozeninám Zd. Svěráka.

Aktuální program Kulturního centra Turnov najdete na webu

www.kulturaturnov.cz

/ Zuzana Uchytilová, Genus

✂ **Upozorňujeme na další posun prací v části ulice Jiráskova a v Konělupech, kde probíhá oprava rozvodů vody a kanalizace. Od 16. do 20. března se kompletně uzavře komunikace v Konělupech, v těchto dnech bude přístupná pouze pro pěší rezidenty!**

Kompletní uzavírka se od 18. března do 3. dubna rozšíří na část ulice Jiráskova od Trávníc ke Konělupečům a omezení se zároveň dotkne příchodu po schodech U Svěrácké brány. Uzavírka bude značena, prosíme, s ohledem na vlastní bezpečnost omezení respektujte. V místě budou probíhat rozsáhlé výkopové práce.

Komunikace bude pro pěší otevřena během víkendů a svátků, kdy budou výkopy přechodně zasypány.

Investorem akce, která si vyžádá celkových 22 milionů, je VHS Turnov. Zhotovitelem stavby je společnost 1. JHS. Mimo vodohospodářské sítě bude v ulici vyměněno veřejné osvětlení a proběhne pokládka datových kabelů PAMICO. Na závěr dojde k úplné obnově komunikace. Hotovo by mělo být v červnu 2026.

(Marcela Jandová)

≡ V souvislosti s daní z příjmů fyzických osob finanční úřad v Turnově prodlužuje úřední hodiny, a to **od 23. března do 1. dubna 2026**.
Prodloužené úřední hodiny budou od pondělí do pátku od 8:00 do 17:00 hodin a v pátek od 8:00 do 14:00 hodin.

≡ **čtvrtek 19. března** v 17 hodin,
pobočka Turnov II
Knihovory: Eduard Krainer
Bývalý příslušník Policie ČR a Vojenského zpravodajství, operativní pracovník mise ISAF v Afghánistánu, dnes bezpečnostní konzultant, učitel a spisovatel. Jeho knihy vycházejí ze zkušeností z prostředí boje proti organizovanému zločin, terorismu a z působení v zahraničních misích. Je autorem trilogie Operativec a teď pracuje na novém románu z prostředí válečného konfliktu na území bývalé Jugoslávie.

≡ **čtvrtek 26. března** v 17 hodin v muzeu
Vulkanismus, zemětřesení a další procesy spojené s pohyby litosférických desek
Mezi nejvýraznější, ale zároveň nejděsivější projevy pohybu litosférických desek patří bezesporu vulkanismus a zemětřesení. Probíhají v krátkých časových úsecích, ale můžou způsobit velké materiální škody a ztráty na lidských životech. Naopak o některých procesech, které probíhají pomalu, v hloubkách i několika desítek kilometrů, často ani nevíme. V přednášce se dozvíte nejen základní principy jejich vzniku, ale také mnoho dalších zajímavostí. Vstupné 50 Kč.

≡ **čtvrtek 26. března** v 17 hodin, pobočka Turnov II
101 dní v Bangoku – přednáška Lukáše Kouřila

turnovsko

TROSKY – Trosky jsou nevyčerpatelným zdrojem inspirace.
Zkraťte si čekání na první otevírací den sezóny 2026 a prohlédněte si virtuální galerii Trosek v obrazech paní Radky Pospěchové.

<https://www.obectroskovice.cz/galerie/trosky-v-barvach>

(Státní hrad Trosky)

SYCHROV – TRADIČNÍ VELIKONOČNÍ TRHY NA ZÁMKU

Dne 28. a 29. března se konají tradiční Velikonoční trhy na zámku Sychrov. Ty jsou spojené s ukázkami řemesel, prodejem tematického zboží a programem pro celou rodinu. Sychrovské trhy jsou letitou kulturní akcí, která nabídne návštěvníkům přes 120 stánků na čestném dvoře. Zde si budou moci sehnat pomlázky, kraslice, věnce, svíčky, sklo, keramika či regionální produkty. V zámeckém parku bude 20 stánků s občerstvením, kde si přijde na chuť nejen jeden mlsný jazýček.

Vše bude doprovázeno bohatým kulturním programem.

Vstupné je jednotné 100 Kč (děti od 5 let zdarma).

Z důvodu počtu parkovacích míst doporučujeme využít k dopravě vlakovou dopravu. Nádraží Sychrov je od zámku vzdáleno cca 15 minut chůzí.

Upozorňujeme, že do celého areálu je zakázán vstup se zvířaty a koly.

V případě nepříznivého počasí si pořadatel vyhrazuje právo na změnu otevírací doby a programu.

DOLÁNKY – Dramatický příběh dvou vládců skal Českého ráje – výra velkého a sokola stěhovavého, které lidská činnost téměř přivedla na pokraj vyhynutí. Jak vypadá jejich soužití dnes? A proč mezi nimi dochází ke střetům?

Zveme vás na přednášku zoologa Václava Luky Křídla nad skalními městy, kde nahlédneme do světa těchto přísně chráněných ptáků. Dozvíte se, jaké mají „superschopnosti“, proč sdílejí stejné skalní stěny a jak probíhá jejich návrat do krajiny.

V případě příznivého počasí se po přednášce vydáme také na krátkou noční procházku za sovím houkáním.

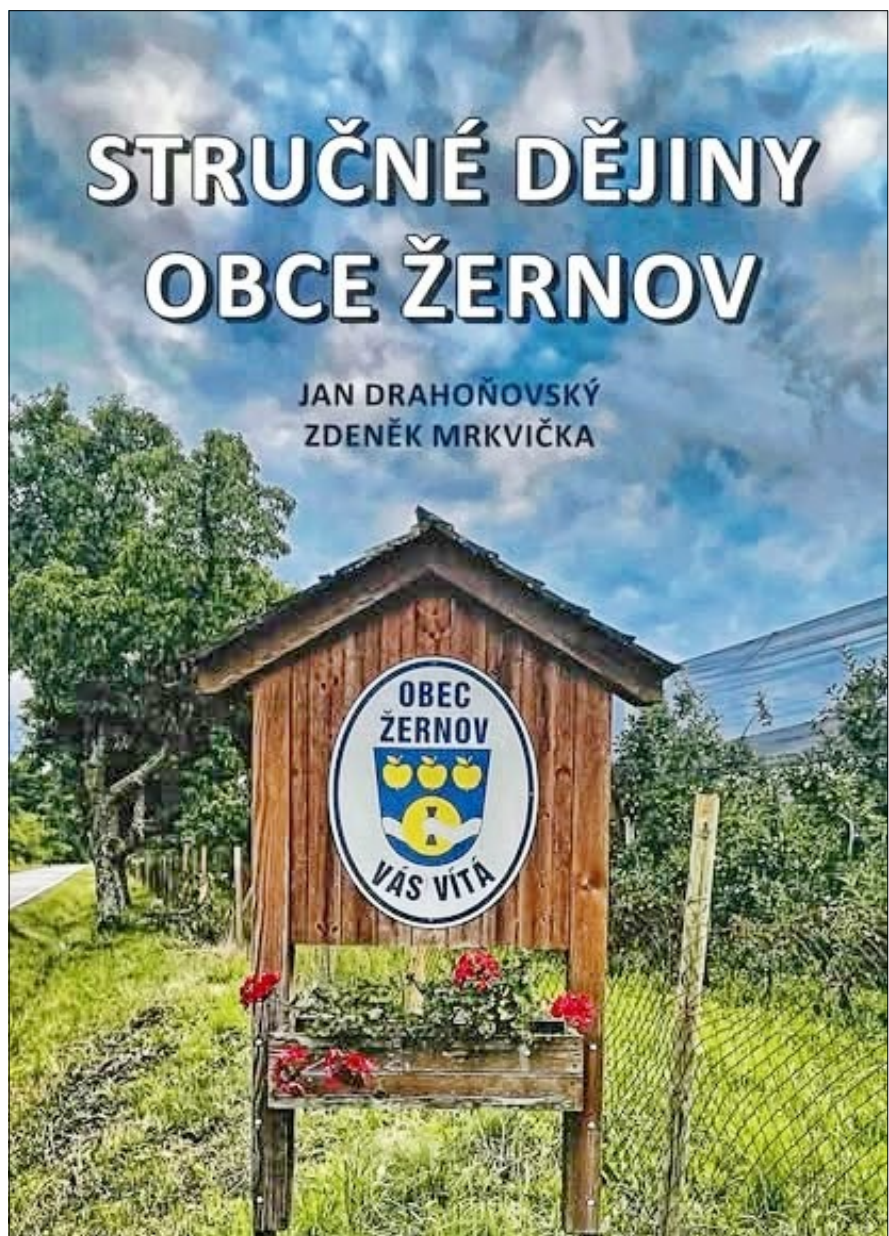
18. března 17:00 – cca 19:00, Dům přírody Českého ráje, Dolánky

Rezervujte si své místo telefonicky na 778 701 688.

Vstupné dobrovolné.

ŽERNOV – Teď se hlasuje o knihu roku a já se dozvěděl, že loni vyšla při příležitosti jubilea Žernova tato publikace.

Ale kde ji seženete vám nepovím, sám bych ji chtěl...

MALÝ ROHOZEC – Kompostárna Malý Rohozec se brzy otevírá s upravenou otevírací dobou!

Již minulý rok se osvědčilo kompostárnu otevřít dříve než v dubnu. Proto letos otevíráme v pondělí 23. března. Navíc s upravenou provozní dobou pondělí–sobota, a to až do konce listopadu. „Kompostárna na Malém Rohozci je hojně využívaná, proto jsme rozšířili její provozní dobu, a zároveň dali možnost poledního odpočinku obsluze, říká jednatel Turnovských odpadových služeb Libor Preisler.

Provozní doba 2026

březen–říjen:

pondělí–pátek 9:00–11:00, 12:00–17:00, sobota 8:00–12:00

Nakladač je k dispozici pondělí až pátek v čase 9:00–11:00, 12:00–14:00, v sobotu ne.

vyloveno z fejbůčku

✂️ **Přátelé, budu mít velkou radost, když se potkáme na některém z mých cestovatelských večerů. Přijďte si poslechnout příběhy z našich putování po světě, ale i po České republice.**

Březen

📍 **17. 3.** – Severní Makedonie – divoká kráska Balkánu

kino Lomnice nad Popelkou | 18:00

📍 **19. 3.** – Naše hřebenovka – Lužické hory, Jizerské hory, Krkonoše

knihovna Sobotka | 18:00

📍 **20. 3.** – Žhavá Andalusie

kulturní dům Vlastibořice | 18:00

📍 **23. 3.** – Naše hřebenovka – Lužické hory, Jizerské hory, Krkonoše

knihovna Kralupy nad Vltavou | 17:30

📍 **26. 3.** – Severní Makedonie – divoká kráska Balkánu

kino Semily | 19:00

Těším se na setkání s vámi.

/ Pavla Bičíková cestovatelka, fotografka

lomnice n/p

✂️ **V rámci Března - měsíce čtenáře jsme si pro vás připravili prodej knih v knihovně. Nabídku mohou využít i čtenáři, kteří u nás nemají registraci.**

KINO
Lomnice nad Popelkou

BESEDA PAVLY BIČÍKOVÉ

Severní Makedonie

Divoká krása Balkánu

17. 3. 2026 | 18:00

Vstupné 150 Kč

ZÁMEK VELKÝ SÁL
Lomnice nad Popelkou

PŘEDNÁŠKA LENKY MORÁVKOVÉ
A DANY GRABCOVÉ

Lomnický textilní průmysl

19. 3. 2026 | 18:00

Vstupné 80 Kč

Zveme vás na přednášku kronikářky Lenky Morávkové a historičky Dany Grabcové, které si pro vás tentokrát připraví povídání na téma lomnického textilního průmyslu.

≡ Expediční kamera 2026

Pátek 20. března

Společně s Horolezeckým oddílem Lomnice nad Popelkou vás zveme na šestnáctý ročník filmového festivalu Expediční kamera. Jako vždy se můžete těšit na spoustu odvážných expedic a sportovních výkonů. Tentokrát uvidíte odvážné sjezdy na kolech, exponované highliny, kajaky v divoké krajině, běžecké výkony a pochody liduprázdnými končinami. K tomu všemu samozřejmě Lomnické pivo, slané i sladké dobroty a pohodová atmosféra!

Čekají vás tyto filmy:

I. pásmo 17:00 – 18:15

Patagonie Asie (24', Německo – kola)

Na kajaku jižním Grónskem (43', ČR – kajak)

II. pásmo 18:30 – 19:40

Na vrchol Pointe Percée (18', Francie – běh)

Pod bodem varu (15', Itálie – ultramaraton)

Bhútán: Stezky štěstí (9', Rakousko – kola)

Amuel Volery: Legenda slackline (28', Švýcarsko – slackline)

III. pásmo 19:55 – 21:00

Stopy divočiny (31', ČR – turistika)

Langtang – fotografická cesta do Himaláje (31', ČR – turistika)

KINO
Lomnice nad Popelkou

HOLO

FILMOVÝ FESTIVAL
Expediční kamera

20. 3. 2026 | 17:00
Vstupné 200 Kč

ČEKAJÍ VÁS TYTO FILMY:
I. pásmo 17:00 – 18:15
Patagonie Asie (24', Německo – kola)
Na kajaku jižním Grónskem (43', ČR – kajak)
II. pásmo 18:30 – 19:40
Na vrchol Pointe Percée (18', Francie – běh)
Pod bodem varu (15', Itálie – ultramaraton)
Bhútán: Stezky štěstí (9', Rakousko – kola)
Amuel Volery: Legenda slackline (28', Švýcarsko – slackline)
III. pásmo 19:55 – 21:00
Stopy divočiny (31', ČR – turistika)
Langtang – fotografická cesta do Himaláje (31', ČR – turistika)

≡ V interiéru Hornychovy vily právě vzniká nové schodiště.

Betonová spirála propojí všechna patra domu a do prostoru přinese výrazný, ale

přirozený architektonický prvek.

Postupně se tak stane

dominantou celého interiéru.

Schodiště se vrací na své původní místo ve vile.

Jeho realizaci zajišťuje DNA

DESIGN betonové schody -

Concrete stairs from Brno.

(Hornychova vila)

KOŠOV - Spolek Akcička a T. J. Sokol Košov zvou na zábavu na sál v Košovské hospodě. **V pátek 20. března** od 18 hodin zahraje turnovská kapela Roubovaný Vokurky známé country, folkové i rockové písně k pobavení, poslechu a tanci dospělých i dětí.

LIBŠTÁT –

LIBŠTÁT – To je naše obec – citace z knihy

Naše půda podhorská je hlinito-jílovitá, těžká a nejdříve na jaře vysychá na těch místech, která jsou obrácena k jihozápadu nebo jak říkají staří, ke straně polední. Po celou dobu feudalismu a ještě v 19. století bylo zemědělské hospodářství ve znamení úhorové soustavy. Část půdy zůstávala ladem, aby

odpočívala a tím se obnovily v zemi živiny vyčerpané předchozím osevem jaře nebo ozimu. Byl to přirozený následek toho, že při pastevním chovu dobytka a neznalosti strojených hnojiv nebyl dostatek statkových hnojiv.

U nás se úhorová soustava projevovala ve formě trojhonného hospodaření, tj. všechna pole se dělila na hon ozimu, jaře a úhor. Úhor netvořil ideální třetinu výměry statku, poněvadž se do něho sel hrách, čočka, zelí a jiná zelenina. V rostlinné výrobě mělo převahu obilnaření. Po přípravě půdy se selo ručně. Byla to práce mužů. Rozsévač rozhazoval z plátěné rozsívky upevněné přes levé rameno stejnoměrně pravou rukou zrní, které se pak do půdy zavlačovalo. Tak se ještě v 19.století selo všeobecně.

Hlavatka a dumlík se vysévaly na zahrádku a pak vysazovaly na pole. Krmná řepa "burdina" se sela přímo na pole. Pšenice ozimá i jará se u nás před 100 lety nepěstovala a sice z těch důvodů, že se předkové domnívali, že pšenice vyžaduje teplo a dobrou půdu. Teprve během I. světové války, asi v roce 1915, když nastal nedostatek mouky, začali u nás s pěstováním pšenice. Prvním pěstitelem pšenice v Libštátě byl majitel usedlosti čp. 164 Hanč.

Sela se po předcházející plodině – jeteli – do půdy dvakrát před setím přeorané a dobře chlévskou mrvou vyhnojené. Tehdy se strojených hnojiv ještě nepoužívalo. První byla tzv. košťovka, tj. rozemleté kosti. Poměrně hojně se selo jaré žito, z něhož se mlel výražek (vejražek) používaný i k výrobě pečiva. Také hodně se sely, hrách, čočka, i ten hrách, se dával semlít na mouku a chudší dávali mlít i vikev, ze které byla mouka nahořklá.

Vepřový brav se ještě před 100 lety málo choval, selata a housata vůbec ne. To byla výsada tzv. krajáků a od nás jezdívali pro selata a housata na trhy do Jičina a v neděli ráno do Lomnice. Kdo neměl vlastní potah, dřel se se selátky v pytli na zádech nebo používal trakař.

Kolem sv. Anny nastávaly žně, což byla doba horečného úsilí, neboť ještě před 100 lety se sekalo srpem, klepancem. Rolníci se sjednávali na pomoc. S pomocníky přicházivaly ke stolu i jejich děti, kterým se říkalo fundátoři. Často si fundátor přinesl lžici z domova v kapse, neboť si nebyl jistý, že jich hospodyně bude mít dostatek.

Při ukončení žní dostával každý pomocník od hospodáře tolik liber chleba, kolik dní u ve žních pomáhal. Hospodyně schraňovala dlouho přede žněmi vejce, aby jich měla dost k přípravě jídla. O dožínkách pak napekla buchety, jimiž častovala všechny pomocníky, hospodář se pak staral o pivo.

Jen pomalu vystřídaly srpy kosy, a i tu se ve žních uplatnil každý, kdo měl k práci chuť, sílu a dovednost. Ovsy se sekaly kosami opatřenými obloučky, ale zvláště silní a dovední sekáči používali tzv. hrabic. To byly kosy značně delší, než se užívají k sečení trávy a na nich byly upevněny pruty, které usečené laty ovsa shrábly a sekáč je zvláštním pohybem odhazoval na levou stranu. Tvořil tak rovně urovnané řady jako podle šňůry. Po zaschnutí se oves vázal a snopy se ještě nechaly vypařit v mandelích nebo snáškách.

Hospodář i v zimě měl málo klidu. Obilí, ale i jetelové semínko a len se mlátivalo ručně cepy. Len se tehdy pěstoval více než nyní a sel se kolem sv. Antonička počátkem června po přejití suššího období, aby při-padla jeho sklizeň hned po žitných žních. Žitná strniště sloužila na prostírání lnu a k zmoknutí. Když se začalo mlátit, rozestavily se nejdříve snopy po mlatě a pak se nastojatě oklepávaly hůlkami. Pak se snopy rozvazovaly, rozestýlaly po mlatě a mlátilo se cepy. Mlátilo se ve třech, ve čtyřech i v pěti, dokonce i v šesti. To však bylo už umění udržovat rytmus. Po odklizení a vyhrabání vymlácené slámy se shrnulo obilí do příhrad. To byl obedněný prostor ve stodole. Při mlácení bývalo na mlatě veselo. Mlatci se hlavně při mrazu posilovali režnou a v pití bývali tak přesní, že podle ubývání v lahvičce poznali, kolik je hodin.

Po vymlácení nastávalo neméně důležité čištění obilí. Bylo to závislé na průvanu. Mnohdy museli na příznivý vítr dlouho čekat. Když potom začal foukat vítr, jeden z mlatců házel lopatou obilí hodně na široko a proti větru. Zadina se prohazovala ještě jednou a pak přišlo čištění na síť. Čisté obilí se odměřovalo na měrice a uschovávalo v roubených špýcharech. U nás se zachoval dosti uchovaný špýchar u čp.87. Zbývalo pak uložit ještě slámu a tím byla práce mlatců skončena.

Teprve koncem devadesátých let začali zámožnější hospodáři užívat ručních mlátiček. Konstrukčně napodobovaly práci cepů. Byla to velká dřina pro mlatce. Ruční mlátičkou mohli točit jen nejsilnější muži a hospodář nesměl šetřit jídlem ani kořalkou. Tyto mlátičky byly záhy nahrazeny mlátičkami bubnovými, z počátku také na ruční pohon, později si bohatější a pokrokovější rolníci objednávali mlátičky žentourové s horní řemenicí, protože ty se daly případně převážet i z mlatu na mlat. Mnohem později se vyráběly žentoury stabilní a také na čištění obilí si kupovali zemědělci čistící mlýnky, zvané fukary. Podotýkám, že tehdy byl výnos z jedné měřice 2 metráky obilí.

Při výmlatu cepy se při skončení udržoval zvláštní zvyk, tzv. zabíjení čuby. Kdo udeřil poslední cepem, zabil čubu a měl za to dát na kořalku. Nad mlatcem se smiloval hospodář a přidal i menší pohoštění.

Hospodářského nářadí ještě v 1.polovině 19.století bylo pramálo. K často užívanému nářadí patřil tzv. hák, mnohdy se samorostlými klečemi, nazvaný podle své podoby. Jím se půda neobracela, nýbrž jen kypřila-hákovala. Předchůdkyní nynější řezačky na píci byla řezací stolice s kosířem. Byl to dřevěný truhlík na podstavci, na jehož konci se sláma zmačkla šlápnutím na páku a uřízla kosou, opatřenou držadlem. K pořízení skrovného inventáře postačili venkovští kováři a koláři

S mlátičkami přibývaly pomalu první žací stroje, háky na kypření půdy vystřídalo ruchadlo. K tahu více než koní využívali naši předkové volů, jež v zimě přikrmovali a pak dobře prodali. Na jaře chodívali zase hospodáři pro mladé volky na trhy do Jičína nebo do Hořic. Po první světové válce nastává v prvních letech rozkvět zemědělství. Rolníci nakupují půdu, obstarávají si nové stroje, vlivem různých zemědělských škol zavádějí pokrokové způsoby hospodaření. Po druhé světové válce nastává odliv bezzemků a drobných rolníků do pohraničí, kde bylo možno lacino získat zemědělskou usedlost. Náhle se objevuje nedostatek pracovních sil a následkem toho zemědělská výroba doma upadá.

/ Ladislav Lukáš, převzato z Libštátského zpravodaje

semily

≡ **17. 3. v 17.30** v semilské knihovně

Krkonošský národní park – Radek Drahný

Přednáška přiblíží vznik a vývoj nejstaršího národního parku v ČR, jeho jedinečné ekosystémy i proměny krajiny v posledních desetiletích.

≡ **čtvrtek 19. března** v 19 hodin v malém sále Golfu

ZOO LIBEREC SE MĚNÍ A ROSTE

Zveme vás na mimořádnou přednášku a besedu s ředitelem Zoo Liberec, která nahlédne do současnosti i budoucnosti nejstarší zoologické zahrady v Čechách. Dozvíte se, jaké projekty a investice právě probíhají, jaké nové plány se chystají

a co přinese rozšíření zoo o nové území Údolí ohrožené divočiny. Ředitel David Nejedlo se podělí také o zajímavosti ze zákulisí chodu zahrady, představí zvířecí novinky a prozradí, jaká atraktivní zvířata by mohli návštěvníci v budoucnu v Liberci potkat. Přijďte si poslechnout, jak se Zoo Liberec proměňuje a kam směřuje. Vstupné volné

≡ JEDEN SVĚT 2026

Středa 25. 3. 17.00 Při zemi –diskuze s Jítkou Kotrlovou
19.30 Mailin, diskuze s Michalem Podzimkem

Čtvrtek 26. 3. 16.30 Drobná nehoda – úvod Petr Pýcha a Jan Hortvík
20.00 Stínová akademie (čítárna Městské knihovny)

Pátek 27. 3. 14.30 Stávka kamionů
17.00 Marlee Martin: Už nejsem jediná, hosté Karel Redlich a Lukáš Kořátko
20.00 Co s Pět'ou- delegace bude upřesněna

Sobota 28. 3. 13.30 V útrokách AI
15.00 80 rozlícených novinářů – host Pavel Vondráček
16.00 Portrét rozpačitého otce (čítárna Městské knihovny)
18.00 Drahý zítřku (čítárna Městské knihovny)

Neděle 29. 3. 13.30 Otec
16.00 Hlas Hind Radžab
18.00 Projekt přes překážky slavnostní zakončení a diskuze s Lenou Mlejnkovou

≡ úterý 24. března od 19.00 v Golfu

ZÁZRAČNÉ CVIČENÍ

Druhé abonentní představení roku 2026 nabídne kousavě vtipnou komedii Daniela Glattauera z pracovny párového terapeuta. Johan a Valentýn se po letech soužití ocitají ve vztahové krizi plné sarkasmu a nedorozumění, kterou má zachránit „zázračné cvičení“ pro i ty nejzatvrzelejší páry. Unikátní verze Divadla Metro v čistě mužském obsazení přináší svižné dialogy, ostrý humor a trefné zrcadlo partnerských stereotypů. Hrají: Hynek Čermák, Filip Rajmont a Jiří Hána. Vstupné: 600 Kč

≡ neděle 29. března v 18.00 v kostele ss. Petra a Pavla

W. A. MOZART: „REQUIEM“

Šestý koncert 69. sezóny KPH přinese slavnostní provedení Mozartova Requiem d moll, KV 626, které zazní v pietní atmosféře jako hudební vzpomínka na ty, kteří nás předešli. Účinkují sólisté opery Národního divadla Marie Fajtová, Dana Šťastná, Martin Šrejma a Jaroslav Pa točka, Smíšený sbor Jizerka, Pod krkonošský symfonický orchestr v komorním obsazení, učitelé ZUŠ Semily a hosté. Diriguje Josef Kurfiřt.

Vstupné: 350,- / studenti (do 26 let) a senioři nad 65 let 250,-

≡

VELIKONOCE VE FABRICE

SEMILY 29.3.
NEDĚLE 10:00—15:00

Velikonoční trhy, tradice a soutěže. Dětské dílničky, zvířátka a projížďky na koni. Ukázka stálé expozice historických bicyklů. Živá hudba, občerstvení a zelené pivo.

**1861
FABRIKA**

ŽELEZNÝ BROD – DETESK zve:

MILOSLAV JANKŮ 1916/2026: KRESBY, KVAŠE, AKVARELY

Ve čtvrtek 19. března v 18 hodin, bude zahájena v naší galerii výstava z díla legendy železnobrodské výtvarné scény Miloslava Janků. Sklářský výtvarník, malíř, grafik a pedagog se narodil v Úpici, v deseti letech se s rodiči přestěhoval do Semil a nakonec, to mu bylo rovných padesát, přesídlil do Železného Brodu. V dubnu letošního roku uplyne od narození tohoto akademického malíře 110 let. Vedle připomínky tohoto výročí představí výstava poněkud opomíjenou oblast jeho tvorby. Přitom kresby, kvaše a akvarely tvoří vedle obrazů a díla sklářského významnou část autorovy tvůrčí aktivity. Drobné kresby, načrtnuté často během několika minut, jsou dokladem jeho výrazného kreslířského mistrovství.

ŽELEZNÝ BROD – 23. března v 18 hodin v kině

Pavel Chlum a Petr Kvarda: Brunej a Sabah – Na Borneo nejen za orangutany

Výlet na nádherný ostrov Borneo s úchvatným sultanátem Brunej a malajskými státy Sarawak a Sabah. Prvních pár dní strávíme v okolí hlavního města Bruneje, Bandar Seri Begawanu, kde se projdeme džunglí, poplujeme po řece plné krokodýlů, uvidíme úžasné opice Kahau nosaté a navštívíme největší plovoucí vesnici na světě. Poté zamíříme přes čtyři hranice do Kota Kinabalu, hlavního města státu Sabah. Po průjezdu malebnými horskými vesnicemi se ocitneme v záchrané stanici Sepilok, kde se starají o ohrožené orangutany a malajské medvědy. Přes Sandakan se vydáme hlouběji do nitra bornejské džungle, až k řece Kinabatangan, kde nás čeká nezapomenutelné setkání s exotickou faunou. V závěru naší výpravy nás čeká šnorchlování v křišťálově čistých vodách Celebského moře. Vstupné 50 korun.

≡ Masarykova letecká liga

Tento měsíc uplyne sto let od založení Masarykovy letecké ligy (MLL). Ta byla založena v Praze, v den narozenin československého prezidenta Tomáše G. Masaryka, 7. března 1926. Tato organizace se věnovala propagaci letectví a rozšiřování povědomí o něm mezi širokou veřejností. K letectví se přihlásily tisíce nadšenců.

Již k 1. dubnu 1926 bylo v Československu založeno 154 místních skupin Masarykovy letecké ligy, které měly dohromady 9 tisíc členů. Členský příspěvek byl stanoven na 1 Kč měsíčně. Masarykova letecká liga uspořádala za první půlrok svého trvání 325 přednášek, 36 leteckých dnů, 48 proslovů při schůzích, 16 koncertů, pět leteckých krajinských výstav.

Celkem v té době již pracovalo 220 skupin s 90 tisíci členů. Do jejich řad vstupovali vojáci, politici i další významné osobnosti a hlásila se k ní řada organizací a škol. Liga byla také propojena se skautským a sokolským hnutím. Tyto odboč-

ky Masarykovy letecké ligy se především věnovaly přednáškové a výstavní popularizaci letectví.

Vedle osvětové činnosti se Liga věnovala i praktickým leteckým aktivitám, zejména stavbě modelů letadel a kluzáků a zajišťování studijních pobytů československých odborníků v zahraničí.

Přechod ke skutečnému létání, zejména k plachtění jako jeho nejdostupnější formě, probíhal jen velmi pomalu. K nejvýznamnějším akcím Masarykovy letecké ligy patřila iniciativa „Tisíc pilotů republiky“, realizovaná ve druhé polovině třicátých let, tedy v období narůstajícího ohrožení Československé republiky.

Odbočka Masarykovy letecké ligy v Železném Brodě byla ustavena v roce 1928. Členskou základnu tvořili ze začátku zájemci o letectví z řad záložních důstojníků a vojáků, dále státní úředníci a činovníci města, kulturních a sportovních organizací. Byly pořádány přednášky leteckých odborníků, výstavy, letecké dny a zájezdy na podobné podniky.

Prvními činovníky odbočky Masarykovy letecké ligy v Železném Brodě byli: Josef Hladík (učitel), Antonín Cakl úředník ministerstva obrany, Antonín Hádek (obchodník), Josef Kopal (knihtiskař), Eman Klusáček, Heřman Jiránek (dentista), František Timoteus Petr (farář Jednoty bratrské), četnický strážmistr Karel Bígl a jiní.

Odbočka MLL v Železném Brodě uspořádala v roce 1929 velké letecké podniky. Během školních prázdnin připravila v přízemí budovy sklářské školy a okolí velkou leteckou výstavu. Mezi exponáty patřily: trup vojenského letadla, letecké motory, vrtule, přístroje, padáky a veliké množství propagačního obrazového materiálu. Výstava byla doplněna přednáškou letce a spisovatele Tomáše Antonína Pánka z Prahy.

Po této propagační akci byl v Zásadě uspořádán letecký den, který se setkal s mimořádným zájmem. Letecké podniky tohoto typu, zejména letecké dny, znamenaly pro pořadatele výrazný propagační i finanční přínos.

První bezmotorové letadlo (kluzák) SKAUT bylo postaveno přičiněním tří členů železnobrodské MLL, studentem průmyslové školy Františkem Kvíčalou, Jaroslavem Kotrbou a Aloisem Vokounem. Samotná konstrukce letadla vznikla v místnostech sklářské školy, jejíž ředitel arch. Alois Metelák projevil projektu nebývalou ochotu a podporu. Stavba nebyla jednoduchá. Tvůrci museli překonat řadu konstrukčních problémů a také se potýkali s obtížným sháněním speciálního leteckého materiálu.

V roce 1934 poslala železnobrodská odbočka Masarykovy letecké ligy Josefa Pallu na letecký kurz do Mladé Boleslavi, aby se stal instruktorem dalších zájemců. A tak na podzim téhož roku se konal v Železném Brodě první kurs výcviku plachtařů. Tohoto prvního kursu se také zúčastnili zájemci ze Semil, Turnova, Staré Paky a Rovenska, kteří pak po výcviku založili doma Plachtařské odbory a vlastní výcvikové školy.

V té době začali místní „letci“ uvažovat o Kozákovu jako o vhodném kopci pro výkonné létání.

Přechod od krátkých letů v malé výšce k odvážným přeletům nad několik set metrů hlubokou propastí rozhodně nebyl snadný. Přesto se Kozákov postupně stal velmi oblíbeným místem plachtařského sportu.

V červnu 1938 došlo k tragické nehodě, při níž zahynul Karel Peroutka. Je pohřben na železnobrodském hřbitově. Byl to poslední let v meziválečném období.

V druhé polovině roku 1938, v těžké politické situaci státu, bylo vydáno omezení a později zákaz letecké činnosti. Během války se plachtaři nestýkali. Při zatčení jednatele Karla Kotrby byly při domovní prohlídce zabaveny všechny spolkové doklady.

Po skončení války, v roce 1945, bylo Civilní lidové letectví nově organizováno v jednotné organizaci Český Národní Aeroklub Praha s místními skupinami. Také v Železném Brodě se ustavila místní skupina ČNA. Do Železného Brodu se dostal zabavený letecký materiál z německé výcvikové základny v Grunau. Šlo o kluzáky, školní i výkonné větroně. Noví piloti, vycvičení v ústřední škole na Rané, se stali instruktory nováčků.

Předváleční piloti byli přezkoušeni, mezi nimi i Josef Palla. Létal na stroji BABY II. Lévalo se doslova z každé meze, časem vznikla řada nových letišť: pod Kozákovem, v Držkově, na Královce, na Špičáku. Využitím bývalých vojenských letišť se vytvořily podmínky pro účelnější a bezpečnější výcvik.

Železnobrodským střediskem se staly Hodkovice nad Mohelkou, kde vznikla Ústřední plachtařská škola vybavená navijáky, motorovými letadly pro vlek větroňů a výkonnými větroni. Ani tady se železnobrodští letci neztratili. Náčelník oddílu Josef Palla si koupil letadélko PIPER-CUB pro vlastní podnikání ve sklářském průmyslu, které sloužilo i pro výcvik žáků letecké školy.

Po komunistickém převratu došlo k zásadní změně politických poměrů. Nezávislé spolky byly postupně rušeny. Masarykova letecká liga byla označena za politicky nespolehlivou organizaci, její činnost byla znovu zakázána. Letecká činnost byla centralizována pod státní organizací (Svazarm). Tématu Masarykovy letecké ligy se bude šířeji věnovat výstava v naší Národopisné expozici na Bělišti na jaře tohoto roku.

Závěrem bych rád poděkoval Anně a Marcele Pallovým. Bez nich by tento text nevznikl.

/ David Řeřicha, pracovník muzea

jilemnicko

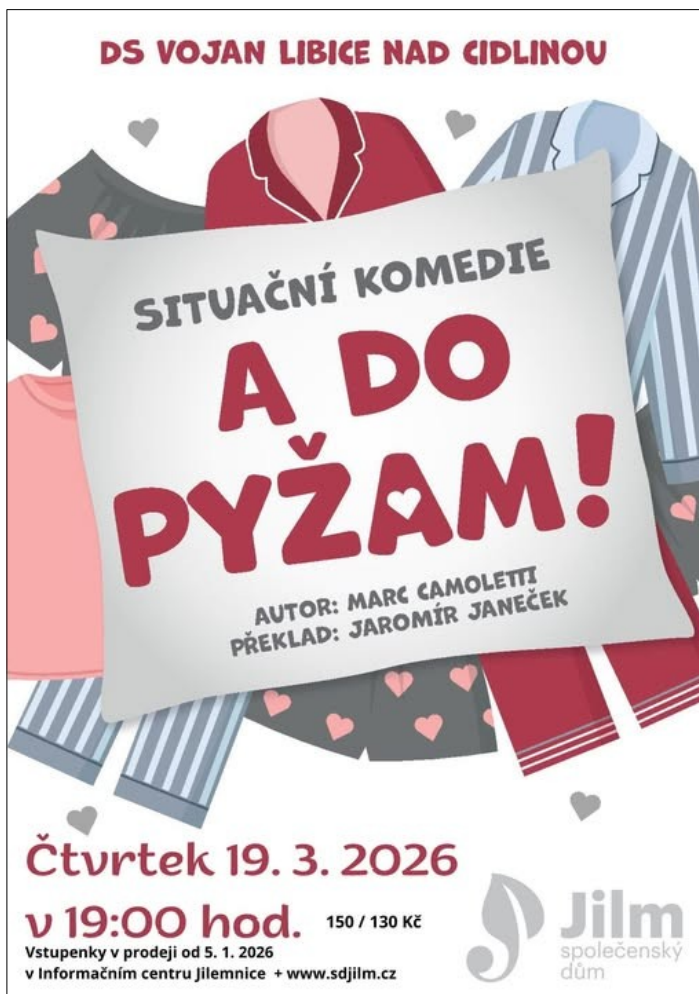
JILEMNICE – Srdečně vás zveme na vernisáž nové výstavy v Krkonošském muzeu v Jilemnicích. V Erbovním sále zahájíme **v pátek 20. března** od 17:00 výstavu, věnovanou Rudolfu Schwedlerovi (1896-1981) a jeho sklu, které

z harrachovského Nového světa putovalo doslova po celé planetě. Rudolf patřil k nejvýraznějším návrhářům sklárny v Harrachově, navíc v době turbulentních změn.

JILEMNICE – Srdečně vás **ve čtvrtek 19. března** od 17:00 zveme do Erbovního sálu Krkonošského muzea v Jilemnici na první z cyklu přednášek o šlechtických rodech, spojených s Jilemnickem. O rodu Markvarticů bude povídat historik Jiří Zoul Sajbt.

JILEMNICE –

DS VOJAN LIBICE NAD CIDLINOU

SITUAČNÍ KOMEDIE
A DO PYŽAM!
AUTOR: MARC CAMOLETTI
PŘEKLAD: JAROMÍR JANEČEK

Čtvrtek 19. 3. 2026
v 19:00 hod. 150 / 130 Kč
Vstupenky v prodeji od 5. 1. 2026
v Informačním centru Jilemnice + www.sdjilm.cz

 Jilm
společenský
dům

Balada pro banditu

Divadelní spolek
J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou
ve spolupráci se ZLŮM z.s.
uvádějí muzikál

režie
Veronika Nožičková

hudební režie
Pavel Hrdina

Milan Uhde, Miloš Štědroň

SD Jilm Jilemnice
22. 3. 2026
od 17:00 hod.

Cena vstupenky 200 / 250 Kč
Předprodej vstupenky od 5. 1. 2026
v Informačním centru Jilemnice + www.sdjilm.cz
Abonentní vstupenky v prodeji od 1. 12. do 31. 12. 2025

divadlo **ROZPTÝLENÍ / BARCAROLE** film

Vlasáková / Peterková / Dolanský / Hampl / Chmela

 Jilm
společenský
dům

Divadlo—verze

Neděle
29. 3. 2026
v 19:00

Předprodej vstupenek od 10. 11. 2025 v Informačním centru + www.sdjilm.cz 690 / 670 Kč

ROKYTNICE n/J, SEMILY – Semilští kriminalisté vyšetřují smrt ženy a muže, které objevili v jednom z penzionů v Rokytnice nad Jizerou. Na webu o tom informovala krajská policejní mluvčí Dagmar Sochorová. K určení příčin úmrtí obou osob byly podle ní nařizeny soudní pitvy. Nález dvou mrtvých osob v penzionu v Rokytnici byl podle Sochorové na operační středisko ohlášen ve čtvrtek v 9.30. „Během prvotního šetření na místě události nebylo zjištěno, že by na jejich smrti měla podíl další osoba,“ doplnila policejní mluvčí. Okolnosti tragického případu vyšetřují kriminalisté.

⇒ Ředitel Správy KRNAP Robin Böhnisch skončil ve funkci

Ředitel Správy Krkonošského národního parku (KRNAP) Robin Böhnisch skončil. Ministr životního prostředí Igor Červený (Motoristé) ho odvolal, stalo se tak po vzájemné dohodě, uvedli v pondělí zástupci Správy KRNAP a ministerstva.

Böhnisch byl šéfem Správy KRNAP od ledna 2018. Do jejího čela nastoupil s ambicí propojovat odbornou ochranu přírody s otevřenou komunikací směrem k obcím, partnerům i veřejnosti. Během svého působení organizaci směřoval k moderní, odborně silné a datově podložené instituci. Podílel se na přípravě i prosazení klíčových strategických dokumentů.

Dočasně bude vedením správy parku pověřen vrchní ředitel sekce ochrany přírody a krajiny ministerstva Michal Servus. Ministerstvo vyhlásí na pozici ředitele Správy KRNAP standardní výběrové řízení v nejbližších týdnech, uvedl úřad. K důvodům Böhnischova odchodu se ministerstvo ani KRNAP nevyjádřily. Ministr ho odvolal s okamžitou platností.

KRNAP založený v květnu 1963 je nejstarším národním parkem v Česku, zahrnuje podstatnou část horského masivu Krkonoš v okresech Trutnov, Semily a Jablonec nad Nisou. I s ochranným pásmem se rozkládá na 55 tisících hektarů.

Správa KRNAP v únoru upozornila na dopis od zřizovatele, jímž je MŽP, který ji informoval o návrhu ministerstva financí na snížení počtu pracovních míst o 14 ze současných 238. Mluvčí KRNAP Radek Drahný již dříve řekl, že park má ministerstvu do konce dubna předložit analýzu, kterých míst by se škrty

mohly týkat. Škrty v provozu národních parků kritizují ekologové, kteří v čele ministerstva odmítli vládní Motoristy.

Se zástupci národních parků jednal ministr o ekonomické situaci minulý měsíc. Červený tehdy upozornil na to, že škrty v rozpočtech úřadů se týkají všech ministerstev, nejenom ministerstva životního prostředí. Podle ministra nehrozí, že by v případě nenadálých situací zůstaly parky bez pomoci. „Z naší strany budeme vždycky okamžitě komunikovat a danou situaci řešit,“ řekl tehdy Červený.

„Chci poděkovat za skvělých více než osm let všem kolegyním a kolegům. Na tým, který se povedlo vybudovat už mým předchůdcům a později jej dlouhodobě udržet, jsem neskromně pyšný. Logo s hořcem a zvonkem českým má zvuk a prestiž a doufám, že nic z toho neztratí ani v budoucnu,“ uvedl v tiskové zprávě Böhnisch.

Robin Böhnisch je rodákem z krkonošských Mladých Buků. Vystudoval Střední lesnickou školu v Trutnově (nyní Česká lesnická akademie), učitelství biologie a společenských věd na Univerzitě v Hradci Králové a absolvoval rigorózní řízení v oboru biologie s didaktikou na Univerzitě Karlově. V letech 2003–2017 byl poslancem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, poslední čtyři roky předsedou sněmovního výboru pro životní prostředí. V roce 2018 se stal laureátem prestižní environmentální Ceny Josefa Vavrouška. Mimo to obdržel například ocenění Etz Chajim (Strom života) od izraelských lesníků, je držitelem parlamentního a státního vyznamenání Arménie.

(Náš REGION, foto Správa KRNAP)

Odvolaného ředitele Robina Böhnische, který je dál předsedou Asociace národních parků ČR, vzápětí podpořili ředitelé dalších národních parků. Odvolání kritizují i Asociace ekologických organizací Zelený kruh nebo ekologické Hnutí Duha, podle kterého tím ministr životního prostředí Igor Červený (Motoristé) zahájil likvidaci národních parků.

Starosta krkonošského střediska Harrachov Tomáš Vašíček naopak odvolání ředitele Krkonošského národního parku (KRNAP) Robina Böhnische uvítal. S úředníky parku se harrachovský starosta dostával opakovaně do sporu. „Já netruchlím, už to mělo být dávno, za mě si pan ředitel nedokázal, a to jsem mu řekl i osobně, ukočírovat ten aparát, který měl řídit,“ řekl. „KRNAP nedodržel žádné lhůty, všechno prodlužovali, dohody neplatily, nerespektovali zákony, není normální, aby nám změna územního plánu trvala osm let,“ míní harrachovský starosta. Úředníci správy parku si podle něj zákony vykládali po svém. Vašíček ale odmítá, že by byl proti ochraně přírody. „Že se nacházíme v Krkonošském národním parku, je pro nás marketingově největší tahák, nechceme zasahovat do zón,“ řekl. Považuje ale za nesmyslné, aby se úředníci KRNAP vyjadřovali i k chodníku uprostřed města. Oceňuje hlavně práci lidí z terénu. „Těch si vážím, velmi s námi spolupracují, když potřebujeme vyřešit běžecké tratě, prořezy, rozvojové věci, tak kam tihle lidé dosáhnou, všechno funguje. Na to nemůžu říct ani slovo, vždycky nám vyjdou vstříc, ale to nejsou úředníci ve Vrchlabí,“ dodal.

Böhnischovo odvolání kritizoval starosta Vrchlabí, předseda Svazku měst a obcí Krkonoše a předseda senátorského klubu Starostů Jan Sobotka. Jeho odchodu lituje i starosta Špindlerova Mlýna Martin Jandura.

Starosta Rokytnice nad Jizerou Petr Matyáš nečeká, že by se s odvoláním ředitele něco zásadně změnilo. „Je to jen ředitel, tam spíš jde o ta odborná pracoviště a zaměstnance, a ti předpokládám zůstávají,“ poznamenal starosta, který stojí v čele krkonošského střediska od roku 2003. Böhnisch byl už třetím ředitelem správy parku, s nímž za tu dobu spolupracoval. „O tom, že zřejmě skončí, se mluvilo už bezprostředně po volbách,“ dodal.

Ani pro náměstka libereckého hejtmana pro životní prostředí Jiřího Klápštěho není odvolání ředitele KRNAP velkým překvapením. „Mluvilo se o blacklistu, který mají Motoristé, měl na něm být nejen šéf KRNAP Böhnisch, ale také šéf šumavského národního parku Pavel Hubený a František Pelc, šéf Agentury ochrany přírody a krajiny ČR,“ řekl Klápště, který byl před svým zvolením vedoucím správy CHKO Český ráj. Böhnisch podle něj přitom nebyl žádný "zelený" aktivista. „Byl to solidní ředitel, který uměl komunikovat s obcemi, se samosprávami, byl to víceméně racionální ředitel,“ dodal.

(A11)

≡ V neděli 29. března si 74. pěší pluk připomene bitvu u Jičína 1866

Letos si připomínáme 160 let pruskorakouské války, během níž se uskutečnila i bitva u Jičína.

Historický 74. pěší pluk letos připravuje zajímavou připomínkovou akci pro veřejnost. Vojáci v historických uniformách půjdou z ulice Na Tobolce podél Cidliny k pomníku na Letné, kde proběhne pietní akt. Odtud budou pokračovat ve formaci po hrázi rybníku Kníže na Valdštejnovo náměstí ke kostelu sv. Jakuba Většího, kde se nachází pamětní desky věnované původnímu 74. pěšímu pluku.

Od kostela přejdou k jezuitské koleji, kde proběhnou manévry s ukázkami výcviku. Veřejnost je srdečně zvána.

Bitva u Jičína se uskutečnila 29. června 1866. Kromě střetu u Jičína proběhly bitvy u většiny měst ve východočeském regionu a dne 3. července 1866 potom u Sadové, u níž se rozhodlo o pruském vítězství v celé válce. Válka mezi silicím Pruskem a císařským Rakouskem (a jejich spojenci) sice trvala jen necelé tři měsíce, ale střety přinesly mnoho padlých a obětí.

Konflikt mocností v mnoha ohledech předznamenal podobu válek ve 20. století.

(Jan Jireš)

Program:

10:00: Shromáždění na Letné u pomníku 1866 a pietní akt

10:30: Kostel sv. Jakuba – shrnutí činnosti historického 74. pluku

10:45: Řazení jednotek před kostelem a odchod ke kasárnám 74. pluku

11:00: Zahájení cvičení u jezuitské koleje (kasáren)

🚩 Výzva !

Vážení občané, město Jičín ve spolupráci s Prochoroviny chystá u příležitosti Dne osvobození vzpomínku na hrdiny z Jičína, kteří položili život v boji proti okupantům. Členům organizace Obrana národa bude odhalena pamětní deska, hledáme proto jména padlých i kontakt na jejich pozůstalé.

K dnešnímu dni známe tato jména: Adler Štěpán (1896-1942), Baše Josef (1897-1943), Kadeřávek Vladimír (1898-1942), Kočí Vladimír (1897-1942), Lisý Jaroslav (1895-1943), Machek Antonín (1907-1942), Mikenda Vladimír (1904-1942), Pilný Stanislav 1905-1943), Řídký Josef (1893-1943), Vlachý Jan (1895-1943).

Prosíme, ozvěte se, pokud byste nám mohli poskytnout nějaké informace, jména, kontakty. E-mail: vavrincova@mujicin.cz

Na fotografii brig. gen. Jaroslav Lisý,

⇒ Vstup na prohlídkové trasy je zpoplatněný - vstupné slouží pro údržbu a opravy návštěvnické infrastruktury. Na parkovišti se platí poplatek za stání. Vstupné i parkovné platí celý den. Po zaplacení vstupného může návštěvník libovolně kombinovat prohlídkové trasy, může z okruhů vystoupit a opět se na ně vrátit (například zajít na občerstvení do restaurace).

Vstupné a parkovné lze zaplatit kartou. Neakceptujeme Sodexo Flexi pass, Active pass a podobné benefiční karty.

/ Prachovské skály

Ceník vstupného Price of admission Eintrittsgeld		
	od 1. 6. - 30. 9. HLAVNÍ SEZONA	od 1. 10. - 31. 5. MIMO HLAVNÍ SEZONU
ZÁKLADNÍ VSTUPNÉ (dospělí) BASIC PRICES (adult) GRUNDPREIS (Erwachsene)	200,- Kč	150,- Kč
SNÍŽENÉ VSTUPNÉ (děti 3-15 let, studenti do 26 let, senioři 65+, držitelé průkazu TP, ZTP, ZTP/P) (po předložení příslušného dokladu) REMAINDER PRICES (children, students up to 26, seniors over 65, persons with disabilities) GESENKTER PREIS (Kinder, Studenten bis 26, Senioren ab 65 Jahre, behin- derte Menschen)	150,- Kč	100,- Kč
RODINNÉ VSTUPNÉ (2 dospělí + 2 děti) FAMILY PRICES (2 adults + 2 children) FAMILIENPREIS (2 Erwachsene + 2 Kinder)	550,- Kč	400,- Kč
DĚTI 0-2 ROKY (children 0-2 years / Kinder 0-2 Jahre)	ZDARMA FREE / EINTRITT FREI	ZDARMA FREE / EINTRITT FREI
PES / DOG / HUND	50,- Kč	30,- Kč
Vstupné platí po celý den Admission is valid for whole day Eintrittsgeld gilt den ganzen Tag		
J. M. Schlik, s.r.o. Vokšice 1, 50601 Jičín IČ: 28830822 DIČ: CZ28830822 info@jmschlik.cz www.prachovskeskaly.cz		

liberecký kraj

⇒ Liberecký kraj podpoří monitoring velkých šelem i projekty geoparků

Monitoring velkých šelem nebo projekty geoparků Český ráj a Ralsko podpoří Liberecký kraj individuálními dotacemi. Mezi pět projektů rozdělí téměř 1,6 milionu korun. Peníze jsou určeny na akce provedené do letošního listopadu, řekl mluvčí krajského úřadu Filip Trdla. Nejde o jediné dotace, v dotačním fondu má rezort zemědělství a životního prostředí pro letošní rok téměř 29 milionů korun, dalších 28 milionů Kč je ve fondu ochrany vod a lesnickém fondu.

„Individuálními dotacemi podpoříme aktivity, které přispívají k ochraně přírody, rozvoji šetrného turismu i environmentálnímu vzdělávání. Důležité je také zapojování veřejnosti a dětí do aktivit, které posilují vztah k přírodě a krajině našeho regionu,“ doplnil náměstek hejtmána pro životní prostředí Jiří Klápště.

Nejvíc peněz, 600 tisíc korun, získá Geopark Ralsko. Krajina geoparku je rozmanitou mozaikou pískovcových skalních věží, tabulových hor, rybníků a rašelinišť, borových lesů i vrcholků vulkanického původu se starými bučinami. Kraj podpoří projekt zaměřený na rozvoj šetrné turistiky v oblasti, popularizaci geologického dědictví, pořádání akcí pro veřejnost a vzdělávací projekty.

Půl milionem korun podpoří hejtmanství společnost Geopark Český ráj, která spravuje značku Globální geopark UNESCO a Národní geopark Český ráj.

„Podpora pomůže zajistit například revalidaci značky UNESCO, popularizační akce zaměřené na geologii a účast na mezinárodním setkání sítě geoparků,“ řekl Trdla. Geopark Český ráj o rozloze 833 kilometrů čtverečních leží na styku tří geologicky odlišných území na severovýchodě Česka. V roce 2015 se stal jako jediný v ČR členem Globální sítě geoparků UNESCO.

Čtvrt milionem korun kraj přispěje Hnutí DUHA Šelmy na monitoring velkých šelem na území kraje, do kterého se zapojují i dobrovolníci. Dalších 150 tisíc korun získá Nadace Ivana Dejerala pro ochranu přírody na Grantový fond ekologické výchovy dětí v Libereckém kraji, který podporuje ekologické projekty škol a dětských kolektivů. Kraj podle Trdly také přispěje 50 tisíc korun Správě Krkonošského národního parku na vydávání časopisu Krkonoše – Jizerské hory, který dlouhodobě přibližuje veřejnosti přírodu, krajinu i historii regionu a věnuje se také ochraně přírody.

liberec

Galerie Lázně
Liberec

Krajiny spatřené Landscapes seen

očíma Karla Hynka Máchy
through the eyes of Karel Hynek Mácha

vernisaž výstavy
27. března 2026 od 18:00 hod.

RYCHLÁ ŽELEZNICE PRAHA - LIBEREC JE V OHROŽENÍ

Vládní koalice nepodpořila ani můj druhý pozměňovací návrh na pokračování přípravy projektu rychlodráhy Praha – Mladá Boleslav – Liberec.

Navrhoval jsem vyčlenit přibližně 300 milionů korun na pokračování tohoto projektu. Rychlé železniční spojení by výrazně zlepšilo dostupnost regionu, pomohlo dopravě i ekonomickému rozvoji a přineslo moderní alternativu k přetíženým silnicím.

Bohužel návrh podporu nezískal a projekt se tím fakticky zastavuje. Zdá se, že moderní železniční spojení mezi Prahou, Mladou Boleslaví a Libercem zkrátka nepatří mezi priority současné vlády. Je to škoda – regiony na sever od Prahy na takové spojení čekají už desítky let.

Šmutné je, že tento návrh nebyl podpořen ani vládními poslanci za hnutí ANO z Libereckého kraje. David Pražák a Jana Pastuchová se při hlasování zdrželi a Jitka Volfová hlasovala aktivně proti.

/ Honza Sviták, Liberecký kraj

Ministr kultury ČR podepsal 10. března 2026 významný dodatek ke zřizovací listině jabloneckého Muzea Skla a bižuterie. Od tohoto okamžiku jsme Státní muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

Přestože celostátní působnost v oblasti bižuterie a skla máme již více než 50 let a státním muzeem (zřizovaným ministerstvem kultury) jsme od roku 2003, dosud se tato skutečnost v našem názvu neobjevovala.

/ FB Státní muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou

MAYDL. Jediné jméno na černém kameni

V pátém oddělení Olšanských hřbitovů stojí na mírném svahu dvoumetrový blok leštěné švédské žuly. V dešti se jeho povrch leskne jako zrcadlo a v nadsázce odráží celou éru, kdy se Praha měnila z provincie v moderní metropoli.

Náhrobek nemá tituly, data ani verše. Je na něm vytesáno jediné jméno secesním písmem Jana Kotěry: MAYDL. Před 173 lety, 10. března 1853, se narodil muž, který do českých nemocnic přinesl bílou barvu a vědecký řád.

Diagnóza bez rentgenu

Píše se rok 1885. Na operačním stole ve Vídni leží pacient s mozkovým nádorem. Wilhelm Röntgen objeví své paprsky až za dlouhých deset let. Chirurg Karel Maydl nemá žádnou obrazovku, která by mu ukázala vnitřek lebky. Má jen své oči, prsty a hlubokou znalost neuroanatomie.

V sále je ticho, slyšet je jen kovové skřípání trepanu o kost. Maydl sleduje, jak se pacientovi chvěje prst nebo jak tvaruje ústa k nevyslovenému slovu. Na základě těchto drobných výpadků funkcí dokáže s milimetrovou přesností určit, kde v mozkové hmotě vězí nepřítel. Nádor úspěšně vyjme. Ačkoliv se v anglosaské literatuře často uvádí jako světové prvenství operace Williama Macewena, Maydl byl v Evropě jedním z prvních, kdo dokázal, že mozek není nedotknutelné teritorium. Již v roce 1882 provedl v Innsbrucku jednu z prvních laminektomií (otevření páteřního kanálu) na světě, čímž zachránil pacienta před ochrnutím.

Carl, který se stal Karlem

Narodil se v Rokytnici nad Jizerou v rodině loajálního rakouského úředníka. Studoval v Praze, v prostředí, které bylo v té době dynamickým vědeckým centrem střední Evropy. Skutečnou školu však dostal ve Vídni u slavného chirurga Eduarda Alberta. Ten o svém nadaném asistentovi tehdy hrdě prohlásil: „Odkážu národu Maydla.“

Maydl měl tehdy dva národy. Ve vídeňských archivech figuruje jako „Carl“. Když se však Praha v 90. letech 19. století začala nacionálně vyhraňovat a došlo k rozdělení univerzity, Carl se rozhodl být Karlem. V roce 1891 se vrátil do Prahy jako přednosta I. chirurgické kliniky. Zjistil, že se vrací do podmínek, které za Vídní zoufale pokulhávaly. A rozhodl se pro radikální řez.

Architektura systému: Bílá revoluce a chorobopisy

Maydl nezměnil jen operační techniky, on přebudoval celý systém práce. Před jeho příchodem pražská chirurgie „páchla“ krví a hnisem. Lékaři běžně operovali v civilních oblecích a skalpely si otírali o klogy kabátců. Maydl zavedl nekompromisní čistotu: bílé pláště, sterilní sály a přísnou antisepsi podle Listera.

Jeho největší reformou však nebyl kov, ale papír. Zavedl systematické vedení chorobopisů a operačních knih. Asistenti museli detailně zapisovat vše od barvy kůže pacienta až po tepovou frekvenci po zákroku. „Pravda je jednoduchá a krátká, lež bývá fantastická,“ říkával. Díky těmto datům se česká medicína přestala spoléhat na intuici a začala vyhodnocovat statistiky. Úmrtnost na jeho klinice začala prudce klesat.

Ve světě je dodnes citována „Maydlova operace“. Vyřešil jí tragický stav dětí s vrozeným rozštěpem močového měchýře. Maydl geniálně pochopil, že při odklonu moči do střeva nelze jen „přišít hadičku“, ale je nutné voperovat celý trojúhelník tkáně měchýře i s ústími močovodů, aby se zabránilo infekci ledvin. Tato metoda zůstala celosvětovým standardem více než půl století.

Učitel, žák a hřebík v žaludku

Maydl byl přísným mentorem. Jeho nejoblíbenějším žákem se stal Rudolf Jedlička (pozdější zakladatel Jedličkova ústavu). Právě Jedlička přinesl na kliniku první rentgen, tehdy naprostou novinku. Začátky byly bizarní. Přístroj patřil majiteli hotelu „U Černého koně“, který jej používal jako atrakci pro hosty. V lednu 1897 tam Jedlička přivedl tesaře, který nešťastnou náhodou spolkl hřebík. Rentgen cizí těleso v žaludku potvrdil a Maydl hřebík úspěšně vyoperoval. Byla to první operace s využitím paprsků X v Praze. Maydl sice novince zpočátku příliš nevěřil, ale nakonec Jedličkovi dovolil koupit přístroj pro kliniku – ovšem za asistentovy vlastní peníze. Jedlička se zadlužil částkou 4 tisíce zlatých, což byl tehdy jeho několikaletý plat.

Předpovězený konec

Karel Maydl nebyl jen strohý vědec. Patnáct let zpíval v Hlaholu, cvičil v Sokole pod vedením Miroslava Tyrše a miloval divadlo. Žil v domě Hlahol na vltavském nábreží a jeho pracovní tempo bylo vražedné. O druhé hodině ranní se na klinice ještě běžně svítilo – asistent zapisoval stavy pacientů, zatímco přednosta se připravoval na další den.

Tento nápor srdce nevydrželo. Sám si svůj konec předpověděl slovy: „Nezahubí mne edémy, zahubí mě mrtvice.“ Měl pravdu. Zemřel v létě roku 1903 v Dobřichovicích, bylo mu pouhých padesát let.

Proč ne Vyšehrad?

Mnozí se ptají, proč největší chirurg své doby neodpočívá na Vyšehradě mezi národními elitami. Odpověď leží v tehdejší citění lékařského stavu. Elita Maydlovy generace byla silně spjata s univerzitním prostředím a tepem města, které mělo své centrum právě na Olšanech.

Jeho hrobka, společné dílo architekta Kotěry a sochaře Kafky, je dnes kulturní památkou. Strohost nápisu MAYDL mluví za vše. Připomíná dobu, kdy chirurg musel být zároveň neurologem, humanistou i vizionářem. Připomíná muže, který naučil českou medicínu mluvit exaktním jazykem a dal jí sebevědomí, které jí už nikdy nechybělo.

/ Tomas Fuchs, Historie

≡ **Libor Giebl** / sorry

Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače
RAF gen. Vlastimila Veselého.

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

161
 prima radiostanice - za pulky jistě máme v
 Livreport

4/12 - S Klámem a Ose na tanci v Adelfi - mají
 pro anglič. přáteli zde - jasně používají hodnostní
 máj pyžama heptalu.

5/12 - x Na večeři u dr. Nozic s Klámem a Bourge.
 Show: to byly pozdě.

6/12 - S obryskem společenosti v Buenos Aires.
 Jan pozván Mr. Shortem do Manchesteru - musel
 ale přijmouti = jedeme pro práci stihání.

7/12 - Měla, první jsme odstartovali. Mique a je
 docela i psi! V noci hlad, všichni mají zřejmě
 špatně foias. Guillam je zde a dáva mi konci
 adres - jeho podí - i. i. až teď podruzi všichni
 jim musel poděkovat za doveden ztrávenou u nás.

8/12 - Hostíme u nás brooklyňské lidi v Adelfi.
 (Leonel, Cathelin, Tonya klau, je, a jisti
 jasně kodi - stalo to přes 10 liber.) Přistěvaní
 piti a hrnit etc. Vraimé jisti a musel jisti
 s Mimi - zamítat se až fo jisti!

BLACKPOOL

9/I 1940. Přiletěti: jome rem na prouh: S/L Tyson, F/L Cooke, por.
Kapit, křten Eliabova a ja'. Leti-ti plus bombard. masin, uvi-me
hde jistat, toz po delisim krouzimu' sedame na startovaci dráhu -
dohle jome udilali, jinde se sedat ani starto vat, ueda'.
Letisti je p. pusie (i. v. v. se zde po startu utopil jiden
Hurican:.) Ulytovani jome s jahn' farmie - dohli. Jime
v kanti'ne hde jom docela bezha' divata.

A hned do toho! Stavily: na hodinu v. h. l. d. h. N. d. h. v. z.
let nad prahy. Popro v j. v. t. j. em letil s prouh uad
prahy na to km od letisti - nad Manchester. Tam byla
s prouh il mala' d. j. s, shope muj nit. l. v. l. l. o. u. e. t. (po
naji orientaci v prouh:.) Druhi jme dovedl gouern.
Radiozvis funguje vyborni - at je clovek hde chci, dovedme
druhi. Nidhoma' obloha - m. i. e, hvizdy - lili' prahy,
jidimina' uad h. v. e. - v. t. e. m. u. i. p. a. d. i. s. l. e. t. i. n'. j. t. e. u. a. d.
let. i. s. t. i. m. - j. i. c. h. a. i. n. p. r. a. h. y. d. l. e. j. i. s. t. o. j. i. e. a. u. d. a. i. n.
To skuce j. t. e. p. e. t. l. i. m. v. y. d. u. e. l. u. Z. a. t. i. m. h. r. o. j. u. m. e. d. o. l. e.
h. a. n. t. p. o. p. i. j. i. m. e. h. o. r. y' c. a. j. e. t. c. A v jidim l. e. t. i. m.
s prouh z. v. o. v. a. d. o. t. o. l. o. N. a. d. p. r. a. h. y. - v. i. d. i. m. n. a. d.

L. nepode ditostičes palba - ali bez bramb. Některí 163
hospas, proto seřízují zpraskop podle polárky a po hodinu
jedinečně kus mělo leta nad uvraty sedain. Dale je
ale joplači. Jeden „Defant“ se ztratil - dva polí: předstoj-
níci, s pinníž jome se před letem dobi bavili (: křičí se jak
to budem s Lauziku vytloukat po vále!). Poslouchal
jsem radio, poslední depeš: jím dávalo quiso „jota nad
letičtím“. Byli nad uvraty, litili uvidit: a pak ji-
ar vysadilo radio. Líbal: jiti ar hodinu dlouho nad
uvraty až spadl do moře ar 150 km od nás. Ar jíchal
uvraty až do rody. Škoda tá, hlavi. - A jak už to
je u nás, ar sižho havarije se probýdla bez humoru -
„jiz přilrali fousarhu“.

10/11. V hantýně k jídku máme ju „egg, bacon, chips“. Je to
ale jime, dobre' fivo etc.

Pis du se jimi uvidit. Zkouš: se ju radio na jre. A
u jre zruvo hodinou' let. Tutokrát ve spatuim
fočan, dešli - uvraty jinity ju 300 m. Nima ju
uvidit. Kvo: je celkem dobi vidit: nad uvraty.
Pod uvraty se jždy držíme polízi: je dobi vidit.

161a.

hpt Krause Side
Novel Paper
Europe

Čili lodi
312 Lodu.
ord

Zatím co jsme měli odpočinek, byl nad námi Němec,
ani viděl čírnou maják a hodil nám sem dvě bomby -
byly ani - jedná 100, druhá 200 m od nás. Muzbuchtly
"fisher" a prámo pak jsme se na ně byli brňhat.

12 - 12 - 13/2 | Němci probíhali nověma lety jako jidešiti

duy. Máme svůj aeroplán 30 m od té muzbuchtly
přemý. Když pílham po tom praforku co označuje
přem - ale už to ani nebruchtne -

12/2. Letím si do Liverpoolu pro nové halhaly - taký lupus!

13/2. Letíme se do Liverpoolu vyhrupat a po oběd. Kefek
je marod, vyti: do' ho pfo. Klubuim' k.

Až domů jsme zde s prai celkem puvit -

V noci: jednou o 10 večer, jednou ve 2 s prai jsem měl hadino-
vé patroly. Právi' allaun dobre'.

Když jsme se vraceli od oběda z Liverpoolu, dělali jsme pátly
a pížhou akrobacii a byl to takový "bumol", že nám to okamžitě
zohřivali pro pítěti.

14/2. Opit na obědi v Liverpoolu. A pi: pátvratu pátlet na letišti
ani do 3 metru - a zase vyhlubováni - musí to být dobře pkažo-
vati zdejšim pilotem z ákém podobně neuvravý: V noci jic.
pouze hotovost - Němci pelylo.